

Kako se stječe status REGISTRIRANOG IZVOZNIKA (REX)?

Na zahtjev izvoznika (elektronski ili pisani) carina donosi odluku o registraciji i izvozniku dodjeljuje registracijski broj (tzv. REX broj). Nakon toga izvoznik za sve preferencijalne aranžmane koji predviđaju mogućnost da registrirani izvoznik sastavi tvrdnju o podrijetlu (kao i za sve buduće trgovinske ugovore koje će Unija ugovoriti s trećim zemljama) i za svu robu može istu sastaviti na računu ili drugom (komercijalnom) dokumentu. Jednom dobiven registracijski broj važeći je za izvoz iz svih država članica Unije.

Kako se stječe status OVLAŠTENOG IZVOZNIKA (AEX)?

Kod preferencijalnih aranžmana koji predviđaju mogućnost izdavanja izjave od strane ovlaštenog izvoznika, prije odobravanja tog statusa izvozniku carina treba provjeriti zadovoljenje svih propisanih uvjeta te stjecanje podrijetla za robu koja se planira izvoziti kao i poznavanje samih pravila stjecanja podrijetla odgovorne osobe za izdavanje izjave. Ako su svi uvjeti zadovoljeni izdaje se odobrenje sa brojem Ovlaštenog izvoznika za budući izvoz te robe i određene države ugovornice. Ako izvoznik želi na temelju statusa ovlaštenog izvoznika izvoziti u neku drugu državu ugovornicu ili neku drugu robu nego što mu je odobrenjem dozvoljeno, mora tražiti dopunu istog.

Oba statusa pod redovitom su kontrolom carine tj. carina uz korištenje alata analize rizika provjerava ispravnost izdanih dokaza od strane izvoznika kao i zadovoljenje svih ostalih propisanih uvjeta.

SVE INFORMACIJE O AEX i REX sustavu:

<https://carina.gov.hr>

Sustav registriranih izvoznika
Status ovlaštenog izvoznika

PREDNOSTI KOJE DONOSI STATUS OVLAŠTENOG I/ILI REGISTRIRANOG IZVOZNIKA

Što je REX (Registered Exporter system) sustav?

REX sustav je sustav samo potvrđivanja podrijetla u kojem **REGISTRIRANI IZVOZNICI** sastavljaju samostalno tvrdnje o podrijetlu. Isti pojednostavljuje izvozne formalnosti dopuštajući registriranom izvozniku koji izvozi robu samostalno izdavanje tvrdnje o podrijetlu na komercijalnom dokumentu.

Na taj način registrirani izvoznik ne treba podnositi carini zahtjev za izdavanje dokaza o podrijetlu pri svakom izvozu i dokazivati da je roba zadovoljila odredbe stjecanja podrijetla. Ovaj sustav može se koristiti samo pri uvozu/izvozu vezano uz zemlje ugovornice s kojima je isto dogovoreno i mogu ga dobiti svi izvoznici koji podnesu zahtjev i zadovoljavaju opće uvjete.

U trgovini sa kojim zemljama se koristi REX sustav?

· kod uvoza robe iz GSP-a i OCT zemalja, kao i kod izvoza u Kanadu, Japan, Vijetnam, Ujedinjenu Kraljevinu, Ganu, Obalu Bjelokosti, Komore, Mauricijus, Sejšele, Zimbabve, Madagaskar, Singapur.

Što je status OVLAŠTENOG IZVOZNIKA - AEX (Approved Exporters)?

Status ovlaštenog izvoznika omogućuje ovlaštenim izvoznicima da samostalno sastavljaju izjave o podrijetlu bez da prilažu robu i dokumentaciju carini pri svakom izvozu. Isti je predviđen pojedinim povlaštenim režimima i mogu ga ostvariti izvoznici koji zadovolje sve konkretno propisane uvjete predviđene konkretnim trgovinskim ugovorom.

S kojim se zemljama koristi REX sustav u trgovini?

Trenutno se sustav ovlaštenih izvoznika koristi kod uvoza i izvoza robe iz slijedećih zemalja:

- Pan-Euro-Mediterranske zemlje (NO, IS, LI, CH, FO, XL, XC, AD, AL, SR, MK, ME, KO, BA, TR, DZ, IL, MA, TN, EG, PS, JO, LB, SY, MD, UA, GE), Ceuta i Melila, Andora, EEA zemlje, Moldavija, Ukrajina, Gruzija, Andske zemlje, Srednja Amerika, većina ACP zemalja, Meksiko, Čile, Južna Koreja.

Koja je razlika između ovlaštenih i registriranih izvoznika?

U praksi se često miješaju statusi ovlaštenog i registriranog izvoznika. Treba biti jasno da se koristi onaj status koji je predviđen konkretnim preferencijalnim aranžmanom temeljem kojeg se izdaje dokaz o podrijetlu.

Kod izvoza u zemlje gdje je predviđen sustav registriranih izvoznika, svi izvoznici pošiljaka robe vrijednosti preko 6000 eura koje zadovoljavaju odredbe stjecanja podrijetla moraju imati status registriranog izvoznika da bi sastavili tvrdnju o podrijetlu.

Kod izvoza u zemlje s kojima je predviđen sustav ovlaštenih izvoznika (npr. Bosna i Hercegovina) izvoznik može:

- odabrati želi li od carine zatražiti izdavanje potvrde o prometu robe (certifikata) kod svakog izvoza (uz prilaganje sve dokumentacije koja potvrđuje stjecanje podrijetla)
- ili zadovoljava li uvjete za stjecanje statusa ovlaštenog izvoznika (AEX) te tada može samostalno sastaviti izjavu o podrijetlu na komercijalnom dokumentu bez odlaska na carinu.

Primjer 1:

Pri izvozu u Srbiju nije predviđeno da izjavu o podrijetlu izdaje registrirani izvoznik, već je predviđeno izdavanje certifikata od strane carine (EUR.1 / EUR-MED) i mogućnost samostalnog izdavanja izjave o podrijetlu za pošiljke do 6000 eura za sve izvoznike, a za izvoze preko 6000 eura isključivo za one izvoznike koji imaju status ovlaštenog izvoznika (AEX).

Primjer 2:

Pri izvozu u Ujedinjenu Kraljevinu za pošiljke preko 6000 eura za dokazivanje podrijetla svi izvoznici moraju imati status registriranog izvoznika.

Primjer 3:

Pri izvozu u Južnu Koreju za pošiljke preko 6000 eura za dokazivanje podrijetla svi izvoznici moraju imati status ovlaštenog izvoznika.